

подолання. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2018. № 61, Т. 2. С. 60-63.

3. Базовий курс польської мови = Podstawowy Kurs Języka Polskiego : навч. посіб. / К.Ю. Боровик. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 138 с.

4. Bednarek J., Lubina E., 2008 *Kształcenie na odległość. Podstawy dydaktyki*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-228-9-77>

USE OF INTERACTIVE LEARNING METHODS IN LEGAL CLASSES

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ ЮРИДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Zvarych R. V. Зварич Р. В.

Bachelor of Pedagogical Education, Master of Law, Candidate of Historical Sciences (Ph. D.), specialist of the highest category, Lecturer of Legal Disciplines Kolomyia Professional College of Economics and Law of the State University of Trade and Economics Kolomyia, Ivano-Frankivsk region, Ukraine

бакалавр педагогічної освіти, магістр права, кандидат історичних наук, спеціаліст вищої категорії, викладач юридичних дисциплін Коломійський економіко-правовий фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету м. Коломия, Івано-Франківська область, Україна

Одним з головних завдань закладів освіти є удосконалення інноваційного освітнього середовища через запровадження новітніх технологій та моделей навчання. Введення у освітній процес інноваційних технологій дозволить не тільки його удосконалити шляхом покращення якості та ефективності, а й підвищити конкурентоздатність закладу освіти в системі освіти і науки України. Крім того, реформування системи підготовки здобувачів освіти через призму застосування нових форм та методик викладання юридичних дисциплін відповідає потребам часу, є одним з напрямів удосконалення освітніх галузей та побудови громадянського суспільства України загалом.

Застосування інтерактивного навчання в наш час є одним із базових напрямів розкриття творчого, трудового, психоемоційного потенціалу людини, особливо дорослої. Високоєфективна реалізація інтерактивних

методів в освіті обумовлює необхідність аналізу основоположних засад їх реалізації. Виходячи з цього твердження, зауважимо, що основна сутність застосування інтерактивного навчання полягає в постійній активізації колективної, групової, міжіндивідуальної взаємодії учасників освітнього процесу, залучення їх до пізнання нового, рефлексії особистих думок, вражень, ідей [3].

Основною особливістю використання цих методів є високий рівень активності задіяних суб'єктів, який спрямований на взаємодію, співпрацю, творче, емоційне та духовне єднання. Так, порівнюючи інтерактивне навчання з традиційним, доцільно відзначити зміну основної ролі викладача, який має характеризуватися високопрофесійними, доброзичливими, відкритими людськими якостями: від передачі певних знань і навичок до створення умов для активності, ініціативи здобувачів. Джерелами для такої активності та творчості є і складники внутрішнього світу кожної особистості (її світогляд, інтереси, потреби), і зовнішні чинники, які стимулюють людину до певних дій [2]. Водночас в науковому полі переважає тенденція, яка полягає в тому, що основними чинниками зовнішнього впливу є:

- професійний, життєвий, особистий інтереси, зокрема матеріальну зацікавленість;
- необхідність у спілкуванні, обміну накопиченим досвідом;
- творчу спрямованість освітньої діяльності;
- особисті прагнення до розкриття власного потенціалу;
- дидактичні ігри на заняттях тощо [4; 5].

Для повноцінного розкриття та розвитку компетентностей і вмінь висококваліфікованого фахівця, серед яких особливо важливими є за допомогою погоджених дій досягати поставлені цілі, налагоджувати плідні контакти та спілкування, знаходити нові перспективні напрями, здобувачі освіти шляхом налагодження міжособистісного спілкування навчаються критично мислити, базуючись на основі вивчення та аналізу інформації розв'язувати складні завдання, продумувати рішення, знаходити альтернативні шляхи, брати участь у дискусіях і забезпечувати результативні зв'язки [6].

Аналіз останніх публікацій і досліджень з розглянутої проблематики, а також інформації групи експертів у складі вчених, професорів вищих закладів освіти, студентів і роботодавців дав змогу розробити модель особистості спеціаліста з вищою освітою з відповідними характеристиками, знаннями і компетенцією:

- якісна базова підготовка певної спеціальності в рамках моделі загальноорозвивальної вищої освіти;

– прагнення до постійного оновлення знань і нових умінь у сфері професійних інтересів, переконаність у необхідності безперервного навчання й удосконалення;

– здатність до об'єктивної самооцінки, до саморозвитку, потреба в досягненнях і самостійному прийнятті рішень, гнучкість і впевненість у застосуванні знань у нестандартних умовах;

– вчасна адаптація до умов життя і професійної діяльності, що швидко змінюються;

– висока соціальна активність у всіх сферах життєдіяльності, конкурентоспроможність у соціально-економічній діяльності;

– наявність знань і умінь у галузі сучасної інформатики, а саме: отримання інформації від різних джерел, критичне її осмислення, систематизація, збереження, аналіз і творче використання;

– володіння кількома іноземними мовами на рівні спілкування і виступу в будь-якій аудиторії;

– здатність до ефективної роботи в групі, толерантність та емоційна рівноваженість;

– сформованість загальнолюдських і національних цінностей;

– навички подавати результат у різних формах і видах [7, с. 8-9].

Особливої уваги, зокрема, заслуговують інтерактивні методи навчання, які, передбачають спільне навчання студентів і викладача. Процес навчання спрямований на досягнення кінцевого результату, тобто на коефіцієнт засвоєння навчального матеріалу пересічним студентом. Ще у 80-ті роки ХХ сторіччя Національним тренінговим центром США (штат Меріленд) було проведено дослідження впливу на рівень засвоєння матеріалу виду методики. Результати дослідження показали, що таке навчання, як практика через дію (навчання інших) тобто негайне застосування отриманих знань, дає змогу «пересічному студенту» засвоїти від 75 до 90 % знань, тоді, як під час лекції-монологу засвоюється лише 5 %. Значить, перспективним є надання переваги у навчанні інтерактивним методикам, як таким, що створюють середовище для демонстрації навичок, напрацюванню та проявам професіоналізму [4, с. 11].

Високу ефективність щодо підвищення якості знань, умінь та навичок студента при викладанні юридичних дисциплін забезпечує застосування таких інноваційних методів, форм і прийомів навчальної роботи, як метод конкретних ситуацій (МКС), або кейс-метод; проблемний (проблемно-пошуковий) метод; моделювання; PRES-формула; тренінги (індивідуальні та групові); метод інтерв'ю (інтерв'ювання); метод роботи в малих групах; аудіовізуальний метод навчання; ділова (рольова) гра (студенти перебувають у ролі

законодавця, експерта, юрисконсульта, нотаріуса, клієнта, судді, прокурора, адвоката, слідчого); дискусія із запрошенням фахівців; аналіз помилок, колізій, казусів; мозковий штурм («brainstorming»); діалог Сократа; «займи позицію»: коментування, оцінка (або самооцінка) дій учасників; майстер-класи; метод аналізу і діагностики ситуації; публічний виступ тощо [1].

Отже, інтерактивні методи викладання як дидактичне надбання української народної освіти становлять ефективні засоби пізнання навчального матеріалу на заняттях юридичних дисциплін, що покращує здатність здобувачів освіти при опануванні фахових компетентностей у закладах освіти України. Різноманітність інтерактивних методів навчання допомагає виробити освітній процес таким чином, щоб максимально забезпечити засвоєння юридичних знань, умінь та навичок з урахуванням особистості кожного студента і кожної студентки.

Література:

1. Інноваційні технології в розвитку наукової думки сьогодення: теоретико-практичний аналіз та науково-методичні коментарі: кол. моногр. Кіровоград, 2015. 560 с.

2. Кремень В. Г. Філософія національної ідеї. Людина. Освіта. Соціум. Київ, 2007. 576 с.

3. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання. Київ, 2007. 142 с.

4. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ, 2004. 192 с.

5. Раковська М. А. Інтерактивне навчання в сучасному освітньому процесі URL: <http://www.pdaa.edu.ua/np/pdf3/26.pdf> (дата звернення: 19.07.2022).

6. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих. Київ, 2011. 324 с.

7. Ягоднікова В. В. Інтерактивні форми і методи навчання у вищій школі: навч.-метод. посіб. Київ, 2009. 80 с.